

ΠΡΟΜΑΘΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ-ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Χρονικές έννοιες:

«πρώτα», «πριν», «τόρα», «μετά», «ύστερα», «μετά από αυτό», «στο τέλος»

Δραστηριότητες

- Μπορούμε πρώτα εμείς να δώσουμε παραδείγματα γεγονότων ή δραστηριοτήτων που κάναμε με το παιδί χρησιμοποιώντας τις έννοιες αυτές μέχρις ότου τις κατανοήσει. Για παράδειγμα περιγράφουμε : «τόρα τρώμε, μετά θα δούμε τηλεόραση». Καλό είναι να χρησιμοποιούμε και εικόνες.
- Στη συνέχεια προτρέπουμε το παιδί μέσω ερωτήσεων να διηγείται ή να δείξει δραστηριότητες που κάνουμε μαζί ή εμπειρίες του επιδιώκοντας να τηρεί τη διαδοχική σειρά των γεγονότων και να χρησιμοποιεί χρονικές έννοιες (π.χ. τι έκανε πρώτα, τι μετά κλπ.)

Παράδειγμα:

τι κάναμε πριν; -πριν παίξαμε
τι κάνουμε τώρα; -τόρα τρώμε
τι θα κάνουμε μετά; -μετά θα κοιμηθούμε

- Μπορούμε μαζί με το παιδί να βάζουμε στη σειρά τρεις-τέσσερις εικόνες που φτιάχνουν μια ιστορία. Με τον τρόπο αυτό το παιδί μαθαίνει ότι τα γεγονότα έχουν μια σειρά και παράλληλα εξασκείται στις χρονικές έννοιες μέσω δικών μας ερωτήσεων (π.χ. τι έγινε πρώτα, τι μετά, τι έγινε στο τέλος κλπ). Τέτοιες εικόνες που δομούν μια ιστορία κυκλοφορούν στο εμπόριο και μπορούν να έχουν την εξής μορφή: η πρώτη εικόνα δείχνει ένα αγόρι να κόβει ένα λουλούδι από το κήπο, η δεύτερη να μπαίνει στο σπίτι κρατώντας το λουλούδι και η τελευταία να το δίνει στη μαμά του!
- Μπορούμε επίσης να συγκρίνουμε τη διάρκεια δραστηριοτήτων που έχουν κοινή έναρξη, καθώς και να συγκρίνουμε την ταχύτητα και κίνηση πραγμάτων όταν είναι σε ίση απόσταση (π.χ. δραματοποίηση του μύθου της χελώνας και του λαγού).

Χωρικές έννοιες

«πάνω», «κάτω», «δίπλα», «πλάι», «ανάμεσα», «έξω», «μέσα», «μπροστά», «πίσω»

Δραστηριότητες

- Αρχικά χρησιμοποιούμε αντικείμενα και παιχνίδια για να εξασκήσουμε το παιδί με τις χωρικές έννοιες. Πρώτα χρησιμοποιούμε εμείς συχνά την έννοια αυτή και για διαφορετικά αντικείμενα και καταστάσεις (π.χ. λέμε « βάζουμε τα πιάτα πάνω στο τραπέζι», «το μπουφάν είναι πάνω στο κρεβάτι» κλπ). Δουλεύουμε μια έννοια τη φορά και αφού το παιδί την κατανοήσει, του κάνουμε ερωτήσεις ή του δίνουμε οδηγίες για εξάσκηση (π.χ. τι είναι πάνω στη καρέκλα; Βάλε το μήλο πάνω στο τραπέζι κλπ).
- Η εξάσκηση μπορεί να γίνει μέσω εικόνων (π.χ. σε μια εικόνα μπορούμε να ρωτήσουμε «τι είναι δίπλα στο τραπέζι;» ή «δείξε μου τα αντικείμενα που είναι πάνω στο τραπέζι»).
- Μπορούμε επίσης να χρησιμοποιήσουμε επιτραπέζια παιχνίδια, όπως το Φιδάκι και ενώ παίζουμε να εξασκήσουμε το παιδί σε κάποιες από αυτές τις έννοιες.

Σχήματα

Δραστηριότητες

Σχήματα (κύκλος, τετράγωνο, τρίγωνο, ορθογώνιο)

- Χρησιμοποιούμε πρώτα πραγματικά αντικείμενα και στη συνέχεια εικόνες.
- Μαθαίνουμε ένα ένα σχήμα μέσω πολλών παραδειγμάτων, π.χ. η μπάλα είναι κύκλος, το πιάτο είναι κύκλος κλπ. Προτρέπουμε το παιδί να μας δείξει και αυτό αντικείμενα που του θυμίζουν κύκλο.
- Επίσης μπορούμε να ταιριάζουμε εικόνες με αντικείμενα που αντιστοιχούν στο ίδιο σχήμα (π.χ. μια εικόνα που δείχνει ένα κύκλο με τη μπάλα του παιδιού κλπ.) και να συζητήσουμε με το παιδί για το αν μοιάζουν ή όχι .

Έννοια των συνόλων - ταξινόμηση

Δραστηριότητες

- Στόχος μας είναι να μάθει το παιδί να αναγνωρίζει τα αντικείμενα που έχουν όμοια χαρακτηριστικά και ιδιότητες και να τα βάζει μαζί. Για παράδειγμα, να αναγνωρίζει ότι το λεμόνι, το πορτοκάλι και η μπανάνα ανήκουν στην ομάδα των φρούτων και να τα ξεχωρίζει από άλλα αντικείμενα π.χ. μπλούζες, παντελόνια που είναι ρούχα. («Αυτά είναι όλα φρούτα, τα τρώμε. Αυτά είναι ρούχα, τα χρησιμοποιούμε για να ντυθούμε!»)
- Αρχικά χρησιμοποιούμε αντικείμενα και σε επόμενο στάδιο εικόνες που δείχνουν αντικείμενα.
- Σε μια ομάδα αντικειμένων (π.χ. φρούτα) βάζουμε ένα αντικείμενο που δεν ταιριάζει (π.χ. λουλούδι) και ρωτάμε το παιδί ποιο είναι αυτό που δεν ταιριάζει.
- Δίνουμε στο παιδί ανακατεμένα αντικείμενα και το βάζουμε να τα ταξινομήσει σε δυο ομάδες (π.χ. παιχνίδια και φαγητά). «Βάλε τα ίδια μαζί». Στη συνέχεια συζητάμε γιατί βάλαμε τα παιχνίδια μαζί και γιατί βάλαμε τα

φαγητά μαζί. Τα πρώτα τα χρησιμοποιούμε για να παίξουμε ενώ τα δεύτερα τα τρώμε.